

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

16–20. oktobar 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Oktobar 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 20. 10. 2023.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.224,16	-2,39%	15,23%
Dow Jones Industrial	SAD	33.127,28	-1,61%	9,21%
NASDAQ	SAD	12.983,81	-3,16%	22,32%
Dax 30	Nemačka	14.798,47	-2,56%	15,91%
CAC 40	Francuska	6.816,22	-2,67%	11,98%
FTSE 100	Velika Britanija	7.402,14	-2,60%	6,60%
NIKKEI 225	Japan	31.259,36	-3,27%	15,75%
Shanghai Composite	Kina	2.983,06	-3,40%	-1,71%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	3,18%	4,3	105,6
	10y	2,89%	15,3	48,4
Francuska	2y	3,47%	2,5	141,2
	10y	3,51%	14,6	55,6
Španija	2y	3,59%	4,6	126,0
	10y	4,00%	12,2	47,2
Italija	2y	4,05%	2,7	98,6
	10y	4,92%	15,0	17,8
UK	2y	4,89%	4,3	130,1
	10y	4,65%	26,5	73,8
SAD	2y	5,08%	1,8	46,5
	10y	4,92%	30,3	68,8
Kanada	2y	4,77%	-7,9	48,8
	10y	4,07%	10,2	39,7
Japan	2y	0,07%	3,2	10,1
	10y	0,84%	8,0	58,5

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0590	0,77%	8,03%	USD/EUR	0,9444	-0,75%	-7,43%
EUR/GBP	0,8712	0,62%	0,03%	USD/GBP	0,8228	-0,13%	-7,39%
EUR/CHF	0,9447	-0,25%	-3,85%	USD/CHF	0,8921	-1,02%	-10,99%
EUR/JPY	158,69	0,95%	7,98%	USD/JPY	149,85	0,19%	-0,05%
EUR/CAD	1,4500	1,05%	7,79%	USD/CAD	1,3693	0,29%	-0,22%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP*			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,91%	0,2	324,9	5,30%	-1,0	227,0	5,19%	0,1	300,3	1,70%	0,0	125,5
1M	3,86%	0,3	292,0	5,33%	-0,4	175,3	5,22%	0,2	254,3	1,70%	0,0	131,9
3M	3,97%	-1,6	246,7	5,40%	-0,4	136,1	5,29%	0,3	204,5	1,71%	0,0	172,2
6M	4,11%	-1,4	202,4	5,47%	0,5	100,3	5,38%	2,6	146,9	1,62%	1,1	188,2
12M	4,19%	1,4	145,2	5,44%	2,1	68,6	5,45%	7,2	87,0	1,25%	2,4	173,2

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T4 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0,25	14. 9. 2023.	26. 10. 2023.	4,00
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	1. 21. 2023.	5,25–5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	2. 11. 2023.	5,25
Banka Kanade	5,00	0,25	12. 7. 2023.	25. 10. 2023.	5,00
Narodna banka Švajcarske	1,75	0,25	22. 6. 2023.	14. 12. 2023.	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,77% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0507 do 1,0616 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0537 do 1,0597 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na kretanje kursa EUR/USD tokom prethodne nedelje najviše su uticale izjave predsednika FED-a Pauela, kao i ostalih članova FED-a, koji su rekli da znatan rast prinosa u proteklom vremenskom periodu smanjuje potrebu za dodatnim povećanjem kamatnih stopa.

U ponedeljak se, pre otvaranja evropske sesije trgovanja, valutni par našao na nivou od 1,0507 američkih dolara za evro, što predstavlja najnižu zabeleženu vrednost tokom perioda trgovanja ove nedelje, dok je prilikom otvaranja evropske sesije evro jačao prema američkom dolaru. Slabljenje dolara je nastavljeno nakon objavljivanja podataka o pokazatelju proizvodne aktivnosti u oblasti koju pokriva FED iz Njujorka (*Empire Manufacturing*), koji je u oktobru smanjen za 6,5 poena, na -4,6, što ukazuje da je poslovna aktivnost u državi Njujork smanjena u odnosu na prethodni mesec. Tempo rasta cena inputa bio je sličan prošlomesečnom, dok je rast prodajnih cena usporio. Rast kursa EUR/USD nastavljen je i na kraju dana valutni par se našao na nivou od 1,0547 američkih dolara za evro.

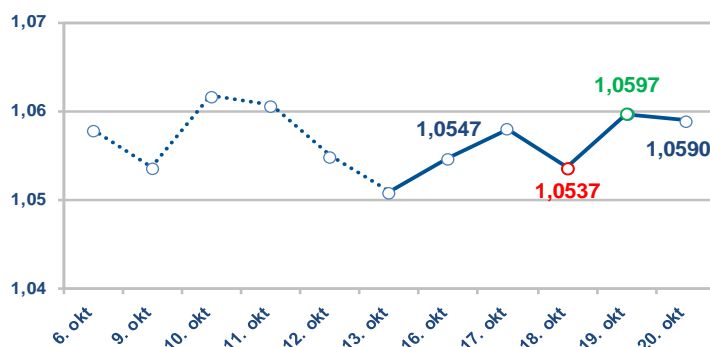
U izveštajnom periodu evro ojačao prema dolaru za 0,77%

U utorak je evro ojačao nakon objavljivanja podataka o **ZEW indeksu ekonomskih očekivanja**, koji je za Nemačku u oktobru povećan za 10,3 poena, na -1,1, dok je vrednost indeksa za **zonu evra** povećana za 11,2 poena, na 2,3. Kasnije u toku dana, nakon objave podataka o maloprodaji u SAD, dolar je ojačao. **Maloprodaja u SAD** povećana je za 0,7% u septembru u odnosu na prethodni mesec, više od očekivanja (0,3%). Ipak valutni par EUR/USD je ubrzo nastavio rast i na kraju dana iznosio 1,0580 američkih dolara za evro.

Sredinom nedelje dolar je ojačao usled reakcije tržišnih učesnika na dešavanja u **ratnom sukobu između Izraela i Palestine**. Jačanje dolara nastavljeno je nakon objave **izveštaja FED-a o tekućim ekonomskim uslovima** (*Beige Book*), u kom se, između ostalog, navodi da je privredna aktivnost i dalje snažna, kao i da je tražnja na visokom nivou. Kurs EUR/USD na kraju dana iznosio je 1,0537 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja i najnižu vrednost na zatvaranju tokom protekle nedelje.

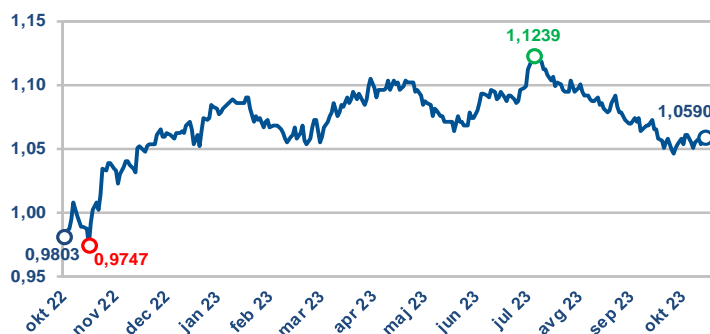
U četvrtak je dolar oslabio usled reakcije tržišnih učesnika na **govor predsednika FED-a Pauela**. On je izjavio da nastavak rasta prinosa na državne obveznice SAD može umanjiti potrebu za dodatnim potezima FED-a. Tokom govora Pauela, u jednom trenutku kurs EUR/USD našao se na nivou od 1,0616 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja i najvišu vrednost dostignutu tokom perioda trgovanja.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

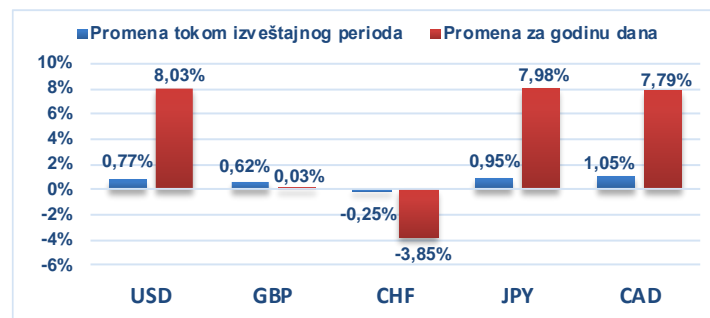
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

Do kraja dana dolar je blago ojačao i kurs EUR/USD je dan završio na nivou od 1,0597 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja i najvišu vrednost na zatvaranju tokom protekle nedelje.

U petak je, nakon objave podataka o proizvođačkim cenama u Nemačkoj, evro blago oslabio. **Proizvođačke cene u Nemačkoj** su smanjene u septembru za 0,2% u odnosu na prethodni mesec, a bio je očekivan rast od 0,4%.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0590 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD porasli su na dužem delu krive, dok su kod instrumenata do dve godine uglavnom ostali gotovo nepromenjeni, što je smanjilo inverziju krive. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 2 b.p. (na 5,08%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 30 b.p. (na 4,92%).

Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše su uticala očekivanja da će FED zadržati kamatne stope na visokom nivou duži vremenski period, kao i očekivana povećana ponuda obveznica kako bi se finansirala javna potrošnja i budžetski deficit. Na rast prinosa uticali su i dobri ekonomski podaci koji ukazuju na to da je privreda i dalje snažna, kao i rast ročne premije (*term premium*). Takođe, deo rasta prinosa posledica je rasta cene nafte usled eskalacije ratnog sukoba na Bliskom istoku.

Maloprodaja u SAD je povećana za 0,7% u septembru u odnosu na prethodni mesec, više od očekivanja (0,3%), a manje nego u avgustu (0,8%, revidirano sa 0,6%). Maloprodaja bez volatilnih kategorija: automobila, benzina, građevinskog materijala i prehrambenih usluga (tzv. kontrolna grupa), koja najpribližnije odslkava komponentu potrošnje stanovništva u BDP-u povećana je za 0,6%, dok se očekivao rast od 0,1%, nakon rasta od 0,2% u prethodnom mesecu (revidirano sa 0,1%).

Industrijska proizvodnja u SAD u septembru povećana je za 0,3% u odnosu na prethodni mesec, dok se nije očekivala promena, nakon stagnacije u avgustu (revidirano sa 0,4%). Proizvodnja prerađivačkog sektora, koja čini oko tri četvrtine ukupne industrijske proizvodnje, povećana je za 0,4%, dok se nije očekivala promena, nakon pada od 0,1% u prethodnom mesecu (revidirano sa 0,1%).

U izveštajnom periodu prinos na desetogodišnje obveznice porastao za 30,3 b.p. i time dostigao nivo od 4,92%

Predsednik FED-a Paue izjavio je da otpornost američke privrede, kao i snažno tržište rada, ukazuju na moguću potrebu za dodatnim monetarnim zatezanjem kako bi se ublažili i dalje prisutni inflatorni pritisci. S druge strane, Paue se složio da nastavak rasta prinosa na državne obveznice SAD može umanjiti potrebu za dodatnim potezima FED-a. On je komentarisao da je rast prinosa, posebno kod instrumenata dužih ročnosti posledica objavljivanja dobrih ekonomskih podataka koji ukazuju na i dalje snažnu privrednu aktivnost, pre nego posledica tržišnih očekivanja o daljim odlukama FED-a.

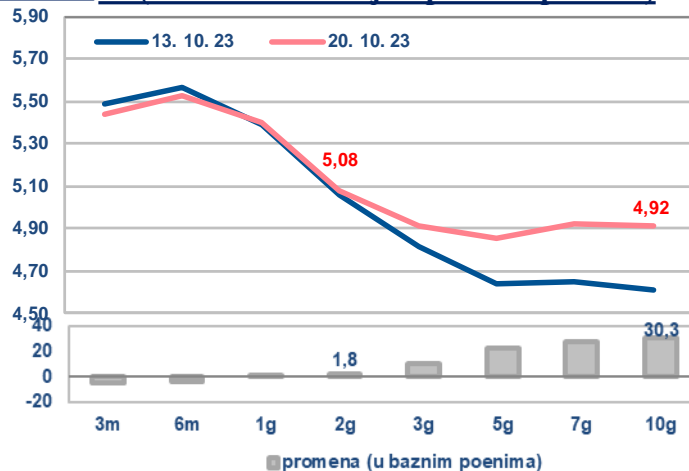
U izveštaju FED-a o tekućim ekonomskim uslovima (*Beige Book*) navodi se da od septembarskog izveštaja nije došlo do značajnijih promena u ekonomskoj aktivnosti, dok je tražnja američkih potrošača bila neujednačena. Bankarski sektor beleži blagi pad tražnje za kreditima, dok je kreditni bonitet stanovništva ostao stabilan. Tržište rada zabeležilo je blago slabljenje, kako je većina regiona zabeležila usporavanje rasta broja zaposlenih.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 14. oktobra smanjen je na 198 hiljada sa 211 hiljada u prethodnoj nedelji (revidirano sa 209 hiljada) i našao se na najnižem nivou od januara (očekivano 210 hiljada).

Pokazatelj proizvodne aktivnosti u oblasti koju pokriva FED iz Njujorka (*Empire Manufacturing*) u oktobru je smanjen za 6,5 poena, na -4,6, ukazujući da je poslovna aktivnost u državi Njujork smanjena u odnosu na prethodni mesec.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

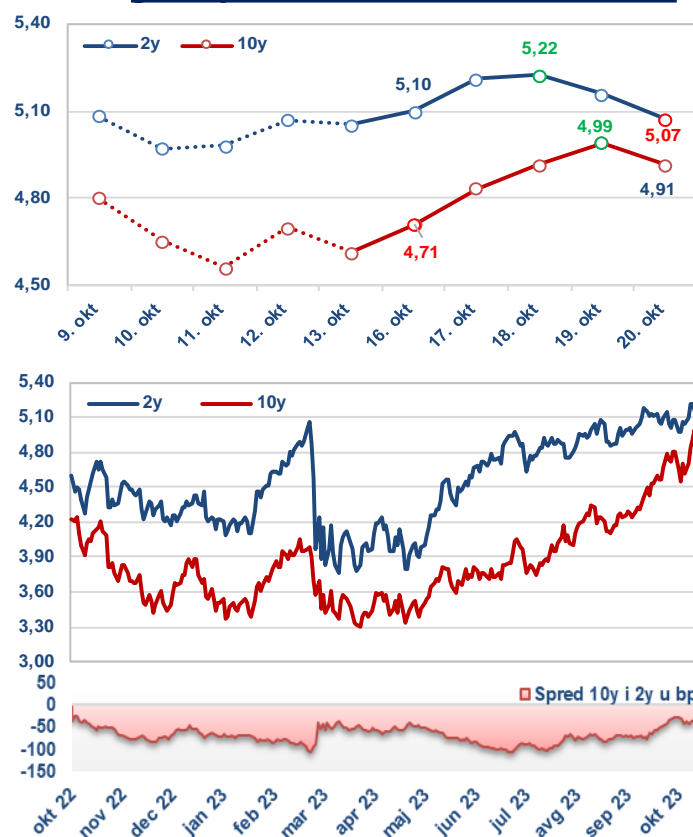
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Maloprodaja, M/M	Sep.	0,3%	0,7%	0,8%
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	13. okt.	210	198	211
Industrijska proizvodnja, M/M	Sep.	0,0%	0,3%	0,0%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica ostali su gotovo nepromenjeni na delu krive do jedne godine, dok su na dužim ročnostima porasli. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 4 b.p., na 3,18%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 15 b.p., na 2,89%.

Rast prinosa tokom perioda najvećim delom bio je posledica komentara zvaničnika ECB-a (Lagarde, Nagela i Lejma), koji su izjavili da monetarna politika mora da ostane restriktivna neko vreme i da tržište rada ne pokazuje znakove usporavanja.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u oktobru je povećan za 10,3 poena, na -1,1 (očekivano -9,0), dok je ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za Nemačku smanjen za 0,5 poena, na -79,9 (očekivano -75,5) i dostigao je najnižu vrednost u prethodne tri godine. Predsednik ZEW instituta Vambah izjavio je da mu se čini da smo prošli najnižu tačku (vrednosti indeksa). Povećana ekonomska očekivanja praćena su iščekivanjem daljeg smanjenja stope inflacije i činjenicom da sada više od tri četvrtine ispitanika predviđa stabilne kratkoročne kamatne stope u zoni evra. Negativni faktori, kao što je sukob u Izraelu, imali su samo ograničen uticaj na ukupnu optimističniju perspektivu.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za zonu evra u oktobru je povećan za 11,2 poena, na 2,3, dok je ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za zonu evra zabeležio pad od 9,8 poena, na -52,4.

Proizvođačke cene u Nemačkoj u septembru na godišnjem nivou zabeležile rekordan pad od -14,7%

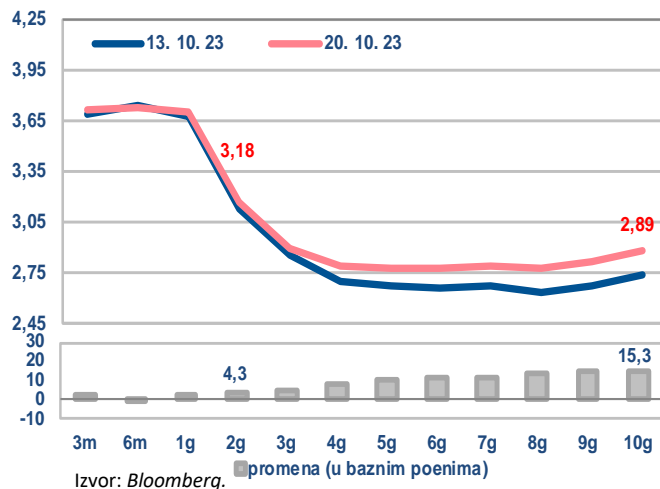
Proizvođačke cene u Nemačkoj su smanjene u septembru za 0,2% u odnosu na avgust, dok je bio očekivan rast od 0,4%, a prethodno su povećane za 0,3%. Na pad proizvođačkih cena najviše je uticao pad cena električne energije i gasa (-1,2%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, pad proizvođačkih cena iznosi 14,7% (očekivano -14,1%), dok je u prošlom mesecu pad iznosio 12,6%. Najveći pad na godišnjem nivou zabeležile su cene električne energije i gasa (-39,2%) i energenata (-35,3%). Proizvođačke cene su na godišnjem nivou zabeležile najveći pad od kada su podaci počeli da se prikupljaju, odnosno od 1949. godine.

Prema istraživanju koje je sproveo Blumberg, ekonomisti očekuju rast BDP-a u zoni evra od 0,5% u ovoj godini, odnosno 0,7% i 1,5% za naredne dve godine, respektivno. Procena rasta BDP-a u trećem tromesečju 2023. godine iznosi 0,0%, koliko se očekuje i za poslednje tromesečje ove godine (smanjeno sa 0,1%). Ekonomisti očekuju inflaciju u zoni evra od 5,5% u ovoj, odnosno 2,7% i 2,1% za naredne dve godine. Očekuje se da stopa na depozitne olakšice ECB-a bude zadržana na trenutnih 4,00% do trećeg tromesečja 2024. godine, kada se očekuje smanjenje stope na 3,66%. Očekuje se smanjenje na nivo od 3,25% u četvrtom tromesečju 2024. godine, dok se do kraja prvog tromesečja 2026. godine očekuje da stopa bude smanjena na nivo od 2,68%.

Očekuje se da rast BDP-a u Nemačkoj iznosi -0,4% u 2023. godini, 0,5% u 2024. i 1,5% u 2025. Procene inflacije iznose 6,1% za 2023, 2,9% za 2024. i 2,1% za 2025. godinu.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

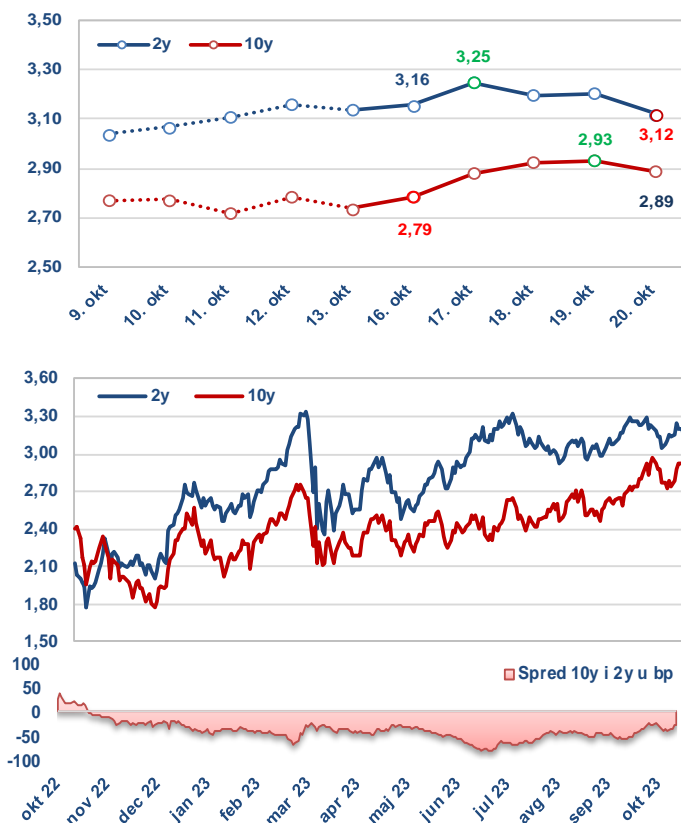
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku	Okt.	-9,0	-1,1	-11,4
ZEW indeks ekonomskih očekivanja za zonu evra	Okt.	-	2,3	-8,9
Stopa rasta proizvođačkih cena u Nemačkoj, G/G	Sep.	-14,1%	-14,7%	-12,6%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

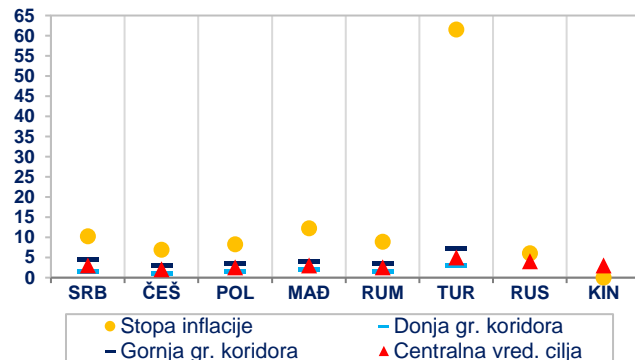
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T4, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13. 7. 2023.	9. 11. 2023.	6,50
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	2. 11. 2023.	6,63
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	6. 9. 2023.	8. 11. 2023.	5,50
Mađarska (MNB)	12,25**	-0,75	24. 10. 2023.	21. 11. 2023.	11,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	8. 11. 2023.	7,00
Turska (CBRT)	30,00	5,00	21. 9. 2023.	26. 10. 2023.	35,00
Rusija (CBR)	13,00	1,00	15. 9. 2023.	27. 10. 2023.	13,00
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T4 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa. ** Promena je nastala nakon izveštajnog perioda i biće obuhvaćena narednim nedeljnim izveštajem.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Agencija za ocenu kreditnog rejtinga *Standard & Poor's* je 20. oktobra povećala kreditni rejting Grčke za jedan nivo, sa **BB+** (sa pozitivnim izgledima za njegovu promenu) na **BBB-** (sa stabilnim izgledima), čime je kreditni rejting Grčke vraćen na investicioni nivo nakon 13 godina. Navodi se da je na odluku u najvećoj meri uticala konsolidacija budžeta i snažan privredni rast Grčke u prethodnih nekoliko godina.

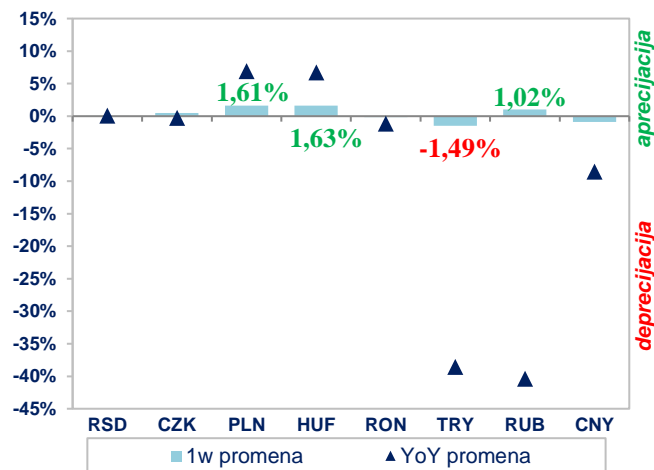
Centralna banka Kine je 16. oktobra zadržala *1Y Medium-term Lending Facility (MLF)* stopu na nepromenjenom nivou od **2,50%**. *MLF* stopa poslednji put je bila smanjena u avgustu za 15 b.p. Takođe, 20. oktobra, *stope 1-year Loan prime rate* i *5-year Loan prime rate (LPR)* zadržane su na nepromenjenom nivou od **3,45%** i **4,20%**, respektivno.

Tokom izveštajnog perioda objavljeni su i sledeći makroekonomski pokazatelji za posmatrane zemlje u razvoju:

- **Stopa rasta BDP-a Kine za treće tromesečje 2023. iznosila je 1,3% QoQ**, što je iznad nivoa zabeleženog u drugom tromesečju od **0,5% QoQ**. Rast na međugodišnjem nivou u trećem tromesečju iznosio je 4,9% (nakon 6,3% iz T2). Analitičari navode da je rast BDP-a Kine u velikoj meri podržan potrošnjom, u uslovima smanjenja stope štednje stanovništva. Takođe, ističu da mesečni podaci ukazuju na ekonomski oporavak Kine. Maloprodaja je zabeležila rast od 5,5% YoY u septembru (4,6% YoY u avgustu), dok je rast investicija u osnovna sredstva iznosio 2,4% YoY (1,8% YoY u avgustu).
- **Stopa rasta industrijske proizvodnje Kine iznosila je 4,5% YoY u septembru i ista je kao u avgustu**. Podaci ukazuju na to da domaća tražnja i dalje nije dovoljno ojačala kada se uzme u obzir da je stopa inflacije u septembru zabeležila nivo od 0,0% YoY (0,1% YoY u avgustu).
- **Bazna inflacija u Poljskoj u septembru je iznosila 8,4% YoY (-0,1% MoM)**, što je znatnije ispod nivoa iz avgusta od 10,0% YoY (+0,3% MoM), kao i blago ispod očekivanja analitičara (8,6% YoY).
- **Stopa rasta industrijske proizvodnje Poljske u septembru je iznosila -3,1% YoY**, što je ispod očekivanja tržišnih učesnika (-2,7% YoY), kao i ispod nivoa iz avgusta od -1,9% YoY.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,260	-24,0	-154,0
Češka (2033)	4,878	33,3	-107,0
Poljska (2033)	5,951	12,4	-265,3
Mađarska (2032)	7,688	37,8	-293,3
Rumunija (2032)	7,185	8,8	-213,0
Turska (2032)	26,160	51,0	1574,0
Kina (2033)	2,703	3,0	-4,1

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila rast od **2,88%** i kretala se u rasponu od 1.921,98 do 1.982,72 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na rast cene zlata uticali su: sukob Izraela i Hamasa, koji znatno podstiče rast tražnje za zlatom, kao klase aktive sigurnog utočišta; smanjene šanse za postizanje mirovnog sporazuma nakon bombardovanja bolnice u pojasu Gaze i pogibije više stotina ljudi; poseta predsednika SAD Tel Avivu i davanje pune podrške Izraelu, što je podstaklo arapske lidere da stanu na stranu palestinske vlasti u Gazi; nagoveštaj kopnene ofanzive, kao i promena očekivanja tržišta (verovatnoća od preko 70%) da FED u decembru neće povećati nivo referentne kamate, sa prethodnih 50% pre govora Pauela u Ekonomskom klubu u Njujorku.

Cena zlata porasla za 2,88% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.982,72 dolara po unci

Na ograničenje daljeg rasta cene zlata znatno su uticale izjave predstavnika FED-a Bularda da tržišta potcenjuju rizik od ponovnog ubrzanja inflacije i da će FED možda morati da poveća stope na 6% ili 6,5% u slučaju njenog rasta, kao i Loret Mester da je FED blizu kampanje nastavka zatezanja monetarne politike ako se ekonomija SAD bude razvijala u skladu sa očekivanjima.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent porasla je za **2,46%** i kretala se u rasponu od 91,77 do 95,04 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

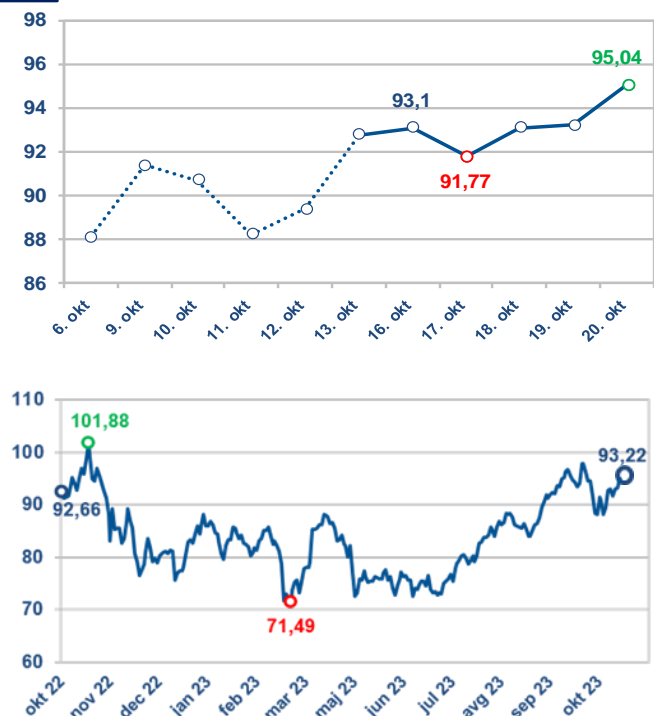
Na rast cene nafte u posmatranoj nedelji uticali su: povećana geopolitička napetost oko sukoba Hamasa i Izraela; poziv Irana upućen islamskim državama (članice Organizacije islamske saradnje – OIC) da proteraju ambasadore Izraela i uvedu embargo na naftu Izraelu zbog vazdušnih napada na Gazu; rizik od eskalacije rata u širem regionu Bliskog istoka, što bi moglo izazvati lančanu reakciju poremećaja i znatno povećati troškove transporta nafte tankerima (Ormuški moreuz, Suecki kanal); rast troškova transporta ruske nafte iz baltičkih luka u Indiju za oko 50% jer su SAD pojačale kontrolu najviše cene do 60 dolara po barelu, određene od G7, kao i izveštaji Američkog instituta za naftu (API) i Agencije za informacije o energetici (EIA) o padu nivoa zaliha nafte u SAD.

Cena nafte zabeležila rast od 2,46% i na kraju posmatranog perioda iznosila 95,04 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg rasta cene nafte uticali su: dogovor SAD i Venecuele o ublažavanju sankcija u zamenu za nadgledane predsedničke izbore 2024, što Venecueli omogućava izvoz nafte narednih šest meseci bez ograničenja; novi dugoročni sporazumi Katara sa EU o snabdevanju gasom kao zamena za gas iz Rusije (Katar će snabdevati gasom Shell u Holandiji i Total Energies u Francuskoj), kao i povećan broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije Baker Hughes.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.